

منابع محلی از آبیاری در ختان مهاجم توسط عوامل پیمانکار پتروشیمی میانکاله خبر دادند

تصرف اراضی ملی!

واگذاری اراضی درجه یک برخلاف قانون توسط سازمان منابع طبیعی کشور

◀ **زهراکشوری** خبرنگار

فعالیت پیمانکار پروژه غیرقانونی میانکاله در اراضی ملی - مرتعی حسین آباد و لئه مرز باوجود مخالفت دادستان کل کشور، سازمان حفاظت محیط زیست کشور و وزیر کشور از سر گرفته شد. صبح دیروز کارگران این پروژه همزمان با آبیاری نهال های مهاجم و گیرومی کاشته شده توسط پیمانکار، از حضور دامداران در مرتع جلوگیری کردند. ممانعت این پروژه غیرقانونی از حضور دامداران در حالی اتفاق افتاد که ۷۰ خانوار دامدار براساس قانون، با در دست داشتن «پروانه چرا» بهره بردار قانونی اراضی هستند. پیمانکار به پشتوانه تخصص و واگذاری غیرقانونی دو سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری و امور اراضی از حضور بهره برداران اصلی مراتع جلوگیری می کند. به گفته محمد داسمه وکیل دادگستری، تخصص و واگذاری اراضی ملی مرتعی خلاف رأی هیأت دیوان است. رأی هیات عمومی برای کل کشور و این رأی برای همه دستگاه‌های اجرایی لازم‌الاجرا است. سازمان منابع طبیعی نه تنها بدون اطلاع دامداران و برخلاف قانون، اراضی ای را تخصیص داده که براساس گزارش برخی از رسانه‌ها مبلغی بیش از چهار میلیارد تومان به‌عنوان اجاره سال اول را هم دریافت کرده است.

واگذاری اراضی غیرقانونی به پروژه غیرقانونی میانکاله تنها به این محدود نمی‌شود. جدیدترین

بررسی‌ها نشان می‌دهد که برخلاف ادعای نماینده شهر، اراضی واگذار شده اراضی «درجه یک» هستند و براساس قانون، واگذاری آنها به پروژه‌های اقتصادی ممنوع است. «محمد داسمه» وکیل دادگستری در گفت‌وگو با «ایران» افزود: «سندی به دست من رسیده از صورتجلسه کارگروه امور زیربنایی توسعه روستایی، عشایری، شهری و آمایش سرزمین و محیط زیست استان مازندران که در سطر اول اعلام شده است این اراضی حسب سند آمایش سرزمینی استان مازندران، اراضی منابع طبیعی درجه یک هستند. براساس قانون، اراضی منابع طبیعی و اراضی کشاورزی که دارای کاربری و قابلیت درجه یک و دو هستند، غیرقابل واگذاری و غیرقابل تغییر کاربری‌اند.»

او مثال می‌زند و می‌گوید: «به‌عنوان مثال حتی برای موضوع مهم قانون تأمین و جش مسکن که اولویت کشور است و اخیراً هم در مجلس شورای اسلامی تصویب شد، اراضی درجه یک و دو برای امر مسکن نباید تخصیص یابد.»

به گفته این وکیل دادگستری، سال‌های سال است که اراضی درجه یک و دو نباید برای طرح‌های غیرکشاورزی تخصیص پیدا کند. بنابراین براساس قانون رئیس سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری و رئیس امور اراضی کشور برحسب ماده ۲۶ قانون واگذاری اراضی ملی و طرح‌های غیرکشاورزی باید پاسخگوی این واگذاری غیرقانونی باشند. او می‌گوید: «این ماده قانونی

اشعار دارد در سه استان شمالی واگذاری اراضی از سطح سه هکتار به بالا باید به تأیید وزیر جهاد کشاورزی و نماینده ایشان که رئیس امور اراضی و رئیس سازمان جنگل‌ها است، برسد. بنابراین مسئولان دخیل در این واگذاری غیرقانونی باید پاسخگوی تخلف واقع شده، باشند.» سازمان منابع طبیعی کشور در واگذاری غیرقانونی اراضی ملی - مرتعی حسین آباد، به یک بار تخلف بسنده نمی‌کند. نه تنها اراضی ای را که خود درخواست طرح مرتعداری آنها را به امضا می‌رساند، واگذار می‌کند که حتی به قانون اشاره شده توسط وکیل دادگستری در این گزارش هم بی‌توجهی می‌کند. پیش از رسانه‌ای شدن تازه‌ترین تخلف در واگذاری اراضی حسین آباد در ۵ کیلومتری تالاب میانکاله «مسعود منصور» رئیس سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری، در گفت‌وگو با برخی رسانه‌ها از کامل نشدن فرایند واگذاری به پتروشیمی میانکاله خبر داده و گفته بود که در صورت تکمیل تأمین حق و حقوق مرتعداران منطقه حسین آباد و لئه مرز وارد خواهد شد، اما اسناد منتشر شده نشان می‌دهد نه‌تنها اجاره‌نامه واگذاری ۹۰ هکتار زمین به این پروژه مغرب در دفترخانه اسناد رسمی تنظیم شده بلکه مبلغی بیش از چهار میلیارد تومان نیز به‌عنوان اجاره سال اول به حساب منابع طبیعی پرداخت شده است.

«محمد داسمه» با اشاره به مواد قانونی بند ۲ ماده ۱۲ و ماده ۸۹ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۹۲ که به‌عنوان هیأت عمومی برای تمامی شعب دیوان فرستاده است، واگذاری ۹۰ هکتار از اراضی حسین آباد و لئه مرز را غیرقانونی و تخلف محرز مدیرکل منابع طبیعی و آبخیزداری مازندران می‌خواند و می‌گوید: «رای هیات عمومی دیوان عدالت اداری که در خصوص ابطال شیوه‌نامه سازمان جنگل‌ها با موضوع تبصره یک ماده یک و ماده ۳ شیوه‌نامه به شماره ۵۳۳ صادره از سوی سازمان جنگل‌ها صادر شد در رأی هیات عمومی آمده که تبصره یک ماده یک شیوه‌نامه محاسبه حقوق عرفی بهره‌برداران که مقرر کرده: به‌لحاظ اینکه اصل بر این است که در مدت واگذاری مرتع، حق واگذاری مرتع به اشخاص دیگر وجود ندارد، تجویز بیهای حقوق عرفی در ایامی که مرتعدار، قرارداد بهره‌برداری از مراتع را دارد نافی حقوق مکتسب آنان است و در صورت عدم رضایت بهره‌برداران دارای پروانه چرا در محدوده مورد واگذاری، حتی اگر حقوق عرفی‌شان به صندوق ثبت واریزی می‌شود و آن عرصه به دیگری واریزی می‌شود لذا تبصره یک ماده یک و ماده ۳ شیوه‌نامه حقوق عرفی بهره‌برداران، ابطال می‌شود.»

به عبارت ساده‌تر حقوق مکتسب چرا نمی‌توان حق او را بر آن عرصه زائل کرد و آن عرصه را به یک شخص دیگر و برای یک طرح دیگر واگذار کرد. این حکم براساس رأی هیات عمومی عدالت اداری است. داسمه در خصوص ۹۰ هکتار تخصیص داده شده به پتروشیمی میانکاله می‌گوید:«حسب اسنادی که در اختیار بنده است و این اسناد می‌تواند در اختیار قرار بگیرد، اراضی ملی روستای لئه مرز و حسین آباد از پلاک یک از بخش ثبتی ۱۸ شهرستان

بهبشهر، دارای بیش از ۷۰ نفر دامدار و مرتعدار با پروانه چرا و مجوزها و قراردادهای رسمی به مانند طرح مرتعداری است، به طوری که طرح مرتعداری چند منظوره تلفیقی در کمیته فنی اداره منابع طبیعی و آبخیزداری مازندران به تصویب همه اعضا رسیده و تصویر صورتجلسه

ممهور به مهر سازمان جنگل‌ها در اختیار بنده است.» قراردهای رسمی به مانند طرح مرتعداری است، به طوری که طرح مرتعداری چند منظوره تلفیقی در کمیته فنی اداره منابع طبیعی و آبخیزداری مازندران به تصویب همه اعضا رسیده و تصویر صورتجلسه

ممهور به مهر سازمان جنگل‌ها در اختیار بنده است.»

قراردهای رسمی به مانند طرح مرتعداری است، به طوری که طرح مرتعداری چند منظوره تلفیقی در کمیته فنی اداره منابع طبیعی و آبخیزداری مازندران به تصویب همه اعضا رسیده و تصویر صورتجلسه

ممهور به مهر سازمان جنگل‌ها در اختیار بنده است.»

قراردهای رسمی به مانند طرح مرتعداری است، به طوری که طرح مرتعداری چند منظوره تلفیقی در کمیته فنی اداره منابع طبیعی و آبخیزداری مازندران به تصویب همه اعضا رسیده و تصویر صورتجلسه

ممهور به مهر سازمان جنگل‌ها در اختیار بنده است.»

قراردهای رسمی به مانند طرح مرتعداری است، به طوری که طرح مرتعداری چند منظوره تلفیقی در کمیته فنی اداره منابع طبیعی و آبخیزداری مازندران به تصویب همه اعضا رسیده و تصویر صورتجلسه

ممهور به مهر سازمان جنگل‌ها در اختیار بنده است.»

قراردهای رسمی به مانند طرح مرتعداری است، به طوری که طرح مرتعداری چند منظوره تلفیقی در کمیته فنی اداره منابع طبیعی و آبخیزداری مازندران به تصویب همه اعضا رسیده و تصویر صورتجلسه

تأکید معاون اول رئیس جمهور بر احیای خلیج گرگان

تالاب‌های میانکاله و کمیشان

دولت در حفاظت از محیط زیست کوتاه نمی‌آید

معاون اول رئیس‌جمهور با اعلام تصویب راهکارهای تسریع در احیای خلیج گرگان و تالاب‌های میانکاله و کمیشان در جلسه ستاد ملی هماهنگی و مدیریت تالاب‌های کشور گفت: دستور رئیس‌جمهور برای احیای خلیج گرگان هر چه سریع‌تر عملیاتی شود.

به گزارش ایرنا، «محمد مخبر» در پنجمین جلسه این ستاد ملی هماهنگی و مدیریت تالاب‌های کشور گفت: تالاب‌ها نعمت و موهبتی الهی برای کشور است که این دارایی‌های خدادادی در حال تخریب و از بین رفتن هستند و لازم است برای حفظ و نگهداری آنها همه دستگاه‌های متولی وارد میدان شوند.

مخبر افزود: همه مردم کشور باید از تالاب‌ها منتفع شوند اما تالاب‌های کشور در معرض خشک شدن قرار دارند و اگر تدابیر لازم برای حفظ، احیا و توسعه آن اندیشیده نشود باید برابر خداوند و مردم پاسخگو باشیم.

وی به نبود نگاه جامع و مدیریت مناسب برای حفاظت از تالاب‌ها اشاره کرد و گفت: فارغ از نشست‌های اداری و ستاد‌های مربوطه باید برای هر یک از تالاب‌ها برنامه و مجری مشخص و پاسخگو تعیین شود و همه دستگاه‌ها نیز موظف به همکاری برای اجرای این برنامه‌ها باشند.معاون اول رئیس‌جمهور در ادامه این نشست بر رویکرد جدی دولت توجه به ملاحظات و خطوط قرمز زیست محیطی تأکید کرد و افزود: محیط زیست محل حیات همه جانداران است که نیاز به مراقبت جدی دارد بنابراین دولت در مواقع آسیب به محیط زیست به هیچ عنوان از این ملاحظات کوتاه نمی‌آید.

مخبر به گزارش‌های ارائه شده درباره مسائل تالاب میانکاله و احیای خلیج گرگان اشاره کرد و گفت: رئیس‌جمهور در سفر اخیر خود به این منطقه در احیای تالاب میانکاله و خلیج گرگان به مردم قول داد که تحقق آن باید دنبال شود.معاون اول رئیس‌جمهور در همین زمینه از وزیر نیرو، رئیس سازمان حفاظت محیط زیست و استاندار گلستان خواست از تصمیمات لازم را برای اجرا و تسریع در طرح تسهیل ارتباط بین دریا و خلیج گرگان برای احیای این منطقه طبیعی اتخاذ کنند. این نشست به ریاست معاون اول رئیس‌جمهور برگزار شد که در آن وزیران کشور، نیرو، جهاد کشاورزی، امور خارجه، رئیس سازمان حفاظت محیط زیست و استاندار گلستان هم حضور داشتند و گزارشی از مشکلات و چالش‌های اصلی تالاب میانکاله و خلیج گرگان و نیز طرح‌های اولویت‌دار مانند طرح جامع میانکاله و خلیج گرگان به بحث و گفت‌وگو گذاشته شد. در این جلسه وضعیت فعلی، اهم چالش‌های پیش‌رو و طرح‌های اولویت‌دار احیای تالاب بین‌المللی کمیشان بررسی و در ادامه گزارشی از طرح جامع احیا، حفاظت و مدیریت این تالاب بین‌المللی ارائه شد که به تصویب هم رسید.

نفس خوزستان دوباره گرفت

ریزگردهای نشسته روی ماسک شهروندان

◀ **بی‌تأمین غیرطبیعی** خبرنگار

دو روز پیش، بادی گرم در شهر وزیدن گرفت؛ خوزستانی‌ها می‌دانستند این نشانه‌ای از یک شروع دوباره از یک گردوغبار بسیار سهمگین است.

«مجتبی گهستونی» روزنامه نگار و فعال فرهنگی-اجتماعی به «ایران» می‌گوید: «برای عزیمت به یک مسافرت خود را آماده کرده و خوابیدیم، اما نیمه شب به اندازه‌ای گردوغبار آسمان را فرا گرفت که همه جا تاریک و سیاه شد. به همین دلیل زمانی که صبح از خواب بیدار شدیم متوجه زمان نشده و فکر کردیم تازه آفتاب طلوع کرده است. با خروج ز منزل، متوجه وضعیت وخیم گردوغبار در اهواز شدیم. برای اطلاع از وضعیت جوی، اخبار را پیگیری کرده و متوجه شدیم که میزان ذرات ریزگردها در ساعت ۹ صبح ۹۱۳ میکروگرم در مترمکعب اندازه‌گیری شده و هم‌زمان ۱۲ شهر خوزستان درگیر گردوغبار شدید هستند.» او و همراهانش از اهواز خارج می‌شوند و اما ریزگردها هم به پای آنها می‌آیند. آسمان ظاهراً در خوزستان همه جای یک رنگ است؛ خاکستری و نارنجی.

این شهروند و روزنامه نگار اهوازی ادامه می‌دهد: «بلاکلیفی دانش آموزان برای رفتن به مدارس در چنین وضعیت جوی خطرناکی، مشکل را بیشتر کرده است.» والدین هم معلقند، نمی‌دانند فرزندانشان را به مدرسه بفرستند یا خیر. اغلب مدارس کولر و تهویه مناسب ندارند و دانش آموزان را با مشکلات تنفسی و ریوی بیشتری مواجه می‌کنند. مجتبی می‌گوید: «اگرچه به علت شب‌های قدر، کارمندان ۲ ساعت دیرتر در سرکار حاضر شدند اما کاش، مدارس و ادارات تعطیل می‌شدند تا مردم در چنین هوایی تردد نکرده و در اماکن عمومی حضور پیدا نکنند.»

باران هم از پس ریزگردهای خوزستان برنمی‌آیند. مجتبی می‌گوید: «در حال حاضر در مسیر آندیمشک-اهواز در حال تردد و شاهد باران بسیار شدیدی هستیم. هرچند که هوا بسیار گرم بوده و گردوغبار زیادی در هوا دیده می‌شود.» گهستونی می‌گوید: «حال در چنین شرایطی مردم روزها در اهواز به‌رغم نگرانی از شیوع کرونا، باید دلنگران گردوغبار بسیار شدید در این شهر و دیگر شهرهای استان نیز باشند. این در حالی‌است که هم‌زمان در اخبار صحبت از خشکسالی و تشدید ریزگردها و... شده و بر نگرانی مردم شریف این استان می‌افزایند.»

به گفته گهستونی، در چنین شرایطی باید اورژانس در سطح شهر حضور فعال داشته و میان مردم ماسک توزیع شود. وضعیتی که کمابیش در اهواز مشاهده نمی‌شود. البته شاید یکی از دلایل آن هم جمعیت زیاد و عدم پشتیبانی باشد. با توجه به گردوغبار و ریزگردهای زیاد در استان خوزستان، مسئولان باید تمهیداتی را برای افزایش ایمنی مردم بیندیشند تا مردم در مقابله با این پدیده‌های غیرطبیعی مقاوم‌تر باشند.

به گفته این فعال اجتماعی، خشکسالی و بارش کم، از بین رفتن منابع طبیعی، خشک شدن جنگل‌ها، عدم پرداخت حقابه رودخانه‌ها و کوچ اجباری به افزایش این ریزگردها دامن زده و مردم استان خوزستان را در وضعیت بسیار خطیری قرار داده است. او اعتقاد دارد: «برای برون رفت از این وضعیت باید مسئولان نظارتی، وارد عمل شده و جلوی هرگونه تعرض به جنگل‌ها، رودخانه‌ها، دریاچه‌ها، تالاب‌ها و حتی کوه خوارى گرفته شود. هم‌زمان دستگاه قضایی فعال‌تر شده و برخوردهای جدی با هرگونه آسیب به منابع طبیعی گرفته شود. سازمان‌های آب و برق نظارت بیشتری بر حفاظت از منابع آبی داشته و هم‌زمان ادارات منابع طبیعی و محیط‌زیست در مقابل هرگونه زمین‌خواری بایستند. همچنین کشت‌های آب بر مانند هندوانه و خربزه ممنوع شده و شرایطی اتخاذ شود که به میزان نیاز و مکفی، کاشت و برداشت صورت گیرد.»

«احسان مقتدی» یک شهروند تهرانی است که برای انجام کاری در اهواز حضور دارد. شب که به اهواز می‌رسد هوا خوب است صبح آنقدر هوا تاریک است که متوجه نمی‌شود یک روز خاکستری را در اهواز شروع کرده است. او به «ایران» می‌گوید: دو روز پیش حوالی ساعت ۵ عصر وارد اهواز شدیم. آن زمان هوا خوب بود و هیچ نشانه‌ای از وجود ریزگردها دیده نمی‌شد. وقتی صبح بیدار شدیم هوا بسیار تاریک بود و ما متوجه روشنایی روز نشدیم. هوا از شدت گردوغبار، رنگ رگ می‌پیدا کرده بود و تنفس را نه برای ما، بلکه برای تک تک مردم کوجه و خیابان بسیار سخت کرده بود. اخبار را رصد کرده و متوجه شدیم که میزان غلظت گرد و خاک در هوای اهواز به بیش از ۶ برابر حد مجاز رسیده است. ما ماسک زده‌ایم اما وجود گردوغبار در دهان خود را حس می‌کنیم. گردوغبار به جدی زیاد است که حتی روی ماسک‌های ما نشسته و میزان زیادی از آن نیز وارد سیستم تنفسی ما شده بود.

